

arena for scene produksjon

Utstysrliste for kulturskolene

Stig-Rune Holien
Ung i Nordland

Utstyrliste for kulturskolene	1
Innledning.....	3
Lærer	4
Utstyr.....	4
Begynnernivået.....	4
Lyd PA	5
PA Anlegg.....	5
Mikrofonkabler.....	6
Multikabel	6
Skjøteledninger.....	6
Lyd studio.....	7
Maskin.....	7
Lydkort	7
Mikrofon.....	8
Headset	8
AV (film).....	9
Lys.....	10
Scene	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Kastere.....	10
Produsent.....	12
Sceneteknikk	11
Entreprenørskap	12

Innledning

”Arena for sceneproduksjon” er et ungdomsrettet tiltak som gir et kompetanseløft for de unge innen lyd, lys, sceneteknikk, A/V og produsent og gir en kort innføring i entreprenørskap knyttet til sceneproduksjon.

”Arena for sceneproduksjon” tilbyr gratis læremateriell på begynnernivå innen lyd PA, lyd studio, lys, sceneteknikk, film, produsent samt et kort innledningskurs i entreprenørskap knyttet til fagfeltene.

Lærematerialet består av: læreplaner, et undervisningshefte pr fagfelt, videoer av den praktiske gjennomføringen (vil komme etter hvert på nettsiden), samt en veileder for lærere (prosjektleder). Alt legges ut på www.arenascene.no

Opplæringsarenaen for opplæringen i ”Arena for sceneproduksjon” kan være kulturskolen, kommunen, kulturkontoret, ungdomsklubben eller andre organisasjoner for ungdom som ønsker å tilby ”Arena for sceneproduksjon” i sin kommune. Det kan også være flere kommuner som går i lag i et interkommunalt samarbeid. ”Arena for sceneproduksjon” stiller krav til at der er kompetent lærer, utstyr og at det er en positivitet rundt og at det er velvillighet til å gjøre en satsning rundt dette nye tilbudet for unge i deres kommune.

Lærer

Det stilles krav om at kulturskolen/kommunen ansetter en kvalifisert lærer til å undervise i alle fag eller at det gjøres et valg for å ha flere lærere, som tar hver sine fagfelt. Det er ikke noe krav til at læreren har fordypning i alle fagene som det skal undervises i, men personen må ha kjennskap til alle fagfelt og helst ha en form for praktisk fordypning i et av fagfeltene. Det blir satt opp kurs slik at lærerne vil få mulighet til å få gjennomført kurs i alle fagfelt. Arena for sceneproduksjon følger i utgangspunktet skoleruten og opplæringen starter på høsten. Opplæringen i fagene er fordelt på helgesamlinger ut over året. De er oppdelt i seks ulike fagfelt og det fordeles slik at det er et fagfelt pr helgesamling.

- Lyd PA – (10 timer)
- Lyd studio - (10 timer)
- Lys - (10 timer)
- Film(AV) – (10 timer)
- Sceneteknikk (8 timer) / Entreprenørskap (2 timer)
- Produsent - (10 timer)

Hvis opplæringen skal fordeles ut over et år er det ønskelig at de har tre helgesamlinger før jul og tre helgesamlinger på vår semesteret. Erfaringene viser at det er gunstig at elevene er ferdige med all opplæring og praksis før mai/juni, slik at opplæringen ikke kolliderer med vanlig skoleundervisning og forberedelser til tentamen og eksamen.

Begynnernivået

Begynnernivået tar for seg en basisopplæring i hvert enkelt fagfelt. Alle elevene ved begynnernivået skal igjennom alle fagfeltene. Det legges opp til at kulturskolene/kommunen i samarbeid med Ungdommens Kulturmønstring, ungdomsklubber etc. lager tilfredstillende praksis for elevene, hvor de får prøvd ut og får utfordret seg innen fagfeltene. Det skal, så langt det lar seg gjøre, være et samarbeid med Ungdommens Kulturmønstring lokalmønstring i deres kommune. Her skal elevene ved Arena for sceneproduksjon i deres kommune være med å jobbe i lag med eller under veiledning av lærer/tekniker. Elevene skal ha muligheten til å velge om de vil være med som deltagere enten på produksjon eller sceneteknikk under deres UKM lokal. De har da en mulighet for å komme videre til fylkesmønstring og videre til landsdelsmønstringen. Uansett skal elevene være med under UKM lokal som en del av undervisningen.

Opplæringen er lagt opp som helgesamlinger. Dette for å spare tid på opprigg av utstyr, samt å få en kontinuitet i undervisningen i hvert fag.

Felles for alle fagfelt (alle helgesamlingene) er at det må være en projektor og et lerret, samt skjøteledninger til disse (min 4 stikk) som lærer skal benytte.

Alt utstyret som skal brukes i opplæringen SKAL være sjekket på forhånd slik at man er sikker på at det virker når opplæringen starter.

Utstyr

Nedenfor er det beskrevet minimumspakker for utstyr i hvert enkelt fagfelt, som skal benyttes i opplæringen. Dette vil si at dette utstyret er et minimum av det som må være tilgjengelig for at opplæringen kan finne sted. Det er også et krav om at elevene kan benytte dette utstyret eller tilsvarende under praksis med kyndig veiledning og observasjon av lærer.

Utstysrlisten er formulert ganske rundt i og med at det er forskjellig type utstyr rundt om i kommunene. Her må det brukes skjønn.

”Arena for sceneproduksjon” eier ikke noe utstyr som kan benyttes i opplæringen.

Utstyr må derfor kulturskolen, gjerne i samarbeid med resten av kommunen (ungdomsklubber etc) stå for selv. Det er ofte slik at innad i kommunen så har man en del utstyr på forskjellige steder og samler man sammen dette utstyret så har man nok for å tilfredstille minimumskravet..

Lyd PA

Et egnet rom, helst med scene, for å rigge opp PA anlegg og backline(trommer, bassforsterker, gitarforsterker og evt. keyboard). Dette kan være en kultursal, gymsal , ungdomsklubb m.m.

De må skaffes et band bestående av trommeslager, bassist, gitarist og en vokalist som kommer inn siste dag. Disse må kunne et par sanger som de kan spille for elevene skal i dette faget, skru lyd på dette bandet.

Backline

Komplett trommesett, gitarforsterker, bassforsterker og evt. et keyboard. Hvis ikke bandmedlemmene har egne instrumenter (trommestikker, gitar, bass) må dette også være tilgjengelig. Hør med bandet hva de har og hva de ikke har.

PA Anlegg

Et aktivt PA anlegg(forsterker i høytalere) bestående av:

- 2 subber
- 2 topper
- 1 mikser med minimum 16 kanaler (xlr innganger)
- Kabler mellom mikser og høytaler.
- Kabler mellom høytalere. Topper og subber.
- Hvis dere har fullrange PA høytalere går det å benytte disse.
- Strømkabler til PA anlegget. Både kurser hvor man henter strøm og kabler skal være dimensjonert for anlegget dere stiller med.

Hvis ikke PA høytalerene er aktive må det være kraftforsterker som er tilpasset anlegget, samt kabler mellom kraftforsterker og PA høytalere.

Monitorer

Minimum to monitorer som skal benyttes fremme på scenen. Hvis dere har totalt 4 stk monitorer og mikserbordet kan tappe ut 4 monitorkurser eller mulighet for å seriekoble signalet mellom monitorer benyttes dette.

Mikrofoner/DI boks

(i parantese står forslag til mikrofoner, men andre kan gjerne benyttes så lenge de brukes til sitt formål)

Trommesett:

1 stk stortrommemikk (Shure Beta 52/Sennheiser e902)

1 stk skarptrommemikk (Shure SM57)

2 stk overhead mikrofoner(Shure SM94/Sennheiser e614)

Bass:

1 stk DI boks med to utganger. En som man kobler til mikser og en til bassforsterker.

Gitar:

1 stk dynamisk (Shure SM57)

Vokal:

1 stk dynamisk (Shure SM58/Sennheiser e935/945/965)

Mikrofonstativer

- 3 stk små stativer
- 3 stk store stativer
- Det går også med 6 store stativer, hvis man ikke har små tilgjengelig.

Mikrofonkabler

Min 10 stk mikrofonkabler. Gjerne flere. Disse må være sjekket på forhånd at de fungerer.

Multikabel

1 stk multikabel som rekker fra «scene» til mikserbord.

Det vil si at den skal strekkes fra ca midt på scenen til det punkt ute i lokalet hvor mikseren skal stå. Kabelen skal ofte ikke rett ned fra scenen og bort til mikser, men "skjules" inntil vegg eller lignede.

Skjøteledninger

- Hvis det er et aktivt PA anlegg må det være 2 stikk til høytalerne på hver side av «scenen». En til topp og en til sub på hver side.
- Minimum 2 stikk til mikser.
- Hvis det skal benyttes en kraftforsterker, altså hvis det ikke er aktive PA høyttalere, må det være skjøteledning til disse også.
- Det må være skjøteledninger til gitar og bassforsterkere. Hvis gitaristene evt. Har med seg et gitarbrett, må det være skjøteledninger til dette også.

Hvis det er flere i bandet dere har booket, må man ta hensyn til at utstyret. Supplere opp. Feks hvis det er to gitarister i bandet, så må det være en ekstra gitarforsterker, en ekstra Shure SM57, et ekstra mikrofonstativ og strøm til gitar forsterker.

Strøm

Det skal være dimensjonerte kurser for anlegget. Det vil si at kursene hvor det skal hentes strøm fra må tåle antall watt anlegget bruker på maksimal effekt.

Eks: Hvis PA anlegget bruker 2000W på maksimal effekt, så skal det være:

$P = U \times I = 230v \times 10A = 2300W$. Da vil PA anlegget gå på en 10 ampers kurs.

Så må man kalkulere på samme vis for backline og gjerne ha en 10A kurs for det også.

Lyd studio

Til dette fagfeltet trenger vi et rom med pulter og stoler nok til at de kan sitte to og to ved samme pult. Det vil være en stasjon. Det må være skjøteledninger slik at alle pultene har min 2 stikk hver.

Hver stasjon må inneholde:

En maskin, et lydkort, en mikrofon, en xlr kabel, to headset og strøm.

- **En maskin** med ferdig installert programvare (Pro Tools), samt at lydkortet har kontakt og fungerer med maskin. Det skal være sjekket på forhånd at det blir signal gjennom lydkort og inn på maskinen(Pro Tools)
- **Lydkort:** mBox mini
- **En mikrofon** – kondensator eller dynamisk
- **En xlr mikrofonkabel**
- **En skjøteledning med minst 2 stikk.**
- **To headset**
- **Overgangsplugger** slik at man kan koble to headset inn på lydkortet. Dette må sjekkes ut på forhånd.

Noen headset kommer med en ekstra overgang fra liten til stor stereojack

http://sound1.no/portal/asp/produktdetalj1.asp?Produkt_ID=4262

- Da trenger man bare en overgang til to små stereojack
http://sound1.no/portal/asp/produktdetalj1.asp?Produkt_ID=4072
- Hvis headsettet har bare stor jack må det sakffes en slik til hver stasjon
http://sound1.no/portal/asp/produktdetalj1.asp?Produkt_ID=4074

Maskin

PC eller MAC av nyere standard. Det som er viktig er at det er en kraftig prosessor (Intel Core 2 eller nyere), mye RAM(helst mer en 2Gb) og en stor harddisk.

Maskinene skal sjekkes at de fungerer bra slik at lærer unngår å bruke en masse tid av undervisningen til å rette opp maskinene.

- **Programvare**
 - Protools 8: ProTools 8 følger med Avid Digidesign mBox lydkortene.
 - eller så kan man gå for Protools 9. Hvis man bruker Protools 9 så kan man ha et hvilket som helst lydkort.

Pro Tools (8 eller 9) skal være ferdig installert på maskinene, samt at det er sjekket på forhånd at det er signal fra lydkortet og inn på maskin.

Lydkort

Lydkortet kobles med usb/firewire til maskinen. Mikrofonen kobles til lydkortet. Lydkortet gjør omformingen slik at signalet som man tilfører mikrofonen går videre inn i maskinen og vi kan få signalet inn i programmet for å bearbeide lyden videre.

Avid mBox med minimum 1 mikrofon inngang. Dette er et bra lydkort for å gjøre mindre typer opptak.

<http://www.procom.no/lydkort/usb/avid-pro-tools-mbox-mini.html>

Hvis man tenker litt fremover for framtidig og litt større bruk, burde det også være et av lydkortene med flere innganger slik at man kan gjøre opptak av et helt band. Dette er en investering som dere vurderer men det nok absolutt vil bli behov for i fremtiden.

<http://www.procom.no/lydkort/firewire/digidesign-digi003-factory-rack.html>

Mikrofon

En mikrofon til hver stasjon. Kondensator eller dynamisk. Burde være en ok mikrofon, ikke den billigste (Røde, AKG, ADK).

Kabler

En mikrofonkabel(xlr) til hver stasjon som virker.

Headset

Bør være et lukket headset slik at det minskes overhøring når jobber alle i lag i et rom.

http://www.lydrommet.no/no/produkter/hodetelefoner-in-ear/hodetelefoner/akg-k77-lukket-hodetelefon_-32-ohm/

AV (film)

Til dette faget benyttes de samme datamaskinene som til lyd studio, samt samme headset og evt. samme overgangsplugger.

Det må være et rom med pulter og stoler nok til at de kan sitte to og to ved samme pult. Det vil da bli til en stasjon. Det må være skjøteledninger slik at alle stasjonene har minimum 2 stikk hver.

Hver stasjon inneholder:

En maskin, et kamera, et headset, et kamerastativ og strøm. Samt kabler for overføring av film til PC.

- **Maskin** (samme som til lyd studio). Mac eller PC av nyere standard. Det som er viktig er at det er en kraftig prosessor (Intel Core 2 eller bedre), mye RAM (helst mer en 2Gb) og en stor harddisk slik at vi får lagret filene. Videofiler blir store. Gjerne 4-5Gb ledig.
- **Programvare**
 - PC: windows mediaplayer (ligger i windows)
 - Mac: iMovie (Ligger på mac)
- **Kamera** av grei kvalitet. Hvis det er minnekortleser på maskinene er det greit at det er minnekort i kameraene. Hvis ikke må det være med kabel for overføring. Sjekk: hvis det er firewire kabel overføring, så må det være firewire inngang på maskinen.
- **Kamerastativ**
- **Headset**

Headset bør være av typen lukket headset slik at man minsker overhøring.

http://www.lydrommet.no/no/produkter/hodetelefoner-in-ear/hodetelefoner/akg-k77-lukket-hodetelefon_-32-ohm/
- **Overgangsplugger** slik at man kan koble to headset inn på lyd kortet. Dette må sjekkes ut på forhånd.

Noen headset kommer med en ekstra overgang fra liten til stor stereo jack

http://sound1.no/portal/asp/produkt detalj1.asp?Produkt_ID=4262

Da trenger man bare en overgang til to små stereo jack

http://sound1.no/portal/asp/produkt detalj1.asp?Produkt_ID=4072

Lys

Til dette faget benyttes samme eller tilsvarende scenen som på lyd PA. Dette må være en scene som har minimum mål på

Lysmikser

Lysmikseren må ha DMX styring hvis det benyttes eksterne dimmere. Man får også mindre lysmikserer som har noen få innebygde dimmere, men de er i minste laget. Lysmikseren skal sende et DMX signal til dimmerene som igjen sender strøm videre til lyskastere.

Dimmere

Dimmere er et strømskap som gjør en eller flere kurser dimmbare. Det burde være min 4 kurser på dimmeren.

Kastere

Alt av lysutstyr trenger strøm. En kaster benytter et strømuttak.

Det må være nok tilgjengelige skjøteledninger for å kable opp i stativer eller lys bomber slik at hver kaster, strobe eller lignede har et støpsel tilgjengelig. Disse skjøtekablene burde være i farge sort slik at de vises minst mulig.

- **10-12 Parkanner.** Gjerne 6 foran og 6 bak på scenen. Gjerne større enn 300W kanner.
- **1-2 Fresnell** eller PC lyskaster. Ikke nødvendig hvis man har nok parkanner.
- **1-2 stk profil** lyskaster med 1-2 gobos. Ikke nødvendig men fin om det er.
- **Strobe lys.** Ikke nødvendig men hvis man har så benyttes også denne.
- **Røykmaskin** med røykveske.
- **Movingheads.** 1-2 stk. Det er ikke noe krav men det er litt mer spennende for elevene å ha denne type lys. Sjekk at lysbordet sender DMX signaler for movingheads benytter bare DMX styring. Lærer må sette seg inn i programmering av lysbordet for å få DMX styringen til å styre movingheads.

Stativer

- Hvis det ikke er heisende lys bomber kan stativer til kasterne benyttes. Kontroller at stativene tåler vekten når samtlige kastere er montert. **Stativer må være dimensjonert for totalvekten av det som skal henges opp i stativene.**
- Hvis det er heisende lys bomber må det allikevel være et høyt stativ tilgjengelig for undervisningen. Dette skal benyttes i en av oppgavene.

Lerret

Hvit lerret eller teppe av tykt materiale som kan heises opp på scenen.

Strøm

Det skal være dimensjonerte kurser for anlegget. Det vil si at kursene hvor det skal hentes strøm fra må tåle antall watt anlegget bruker på maksimal effekt.

Eks: Hvis lysanlegget bruker 2000W på maksimal effekt, så skal det være:

$P = U \times I = 230v \times 10A = 2300W$. Da vil PA anlegget gå på en 10 ampers kurs.

Sceneteknikk

Til opplæringen i sceneteknikk benyttes samme eller tilsvarende scene som lyd PA og lys. Gjerne med noen raisere/scenemoduler for å bygge scenen opp på enkelte områder. Det benyttes ofte en lav raiser til å sette trommene på (kommer an på takhøyde over scene). Hvis det er mulig ønskes raisere til opplæringen.

Backline

Komplett trommesett, gitarforsterker, bassforsterker og evt. et keyboard. Hvis ikke bandmedlemmene har egne instrumenter (trommestikker, gitar, bass) må dette også være tilgjengelig. Hør med bandet hva de har og hva de ikke har.

PA Anlegg

Et aktivt PA anlegg(forsterker i høytalere) bestående av:

- 2 subber
- 2 topper
- 1 mikser med minimum 16 kanaler (xlr innganger)
- Kabler mellom mikser og høytaler.
- Kabler mellom høytalere. Topper og subber.
- Hvis dere har fullrange PA høytalere går det å benytte disse.
- Strømkabler til PA anlegget. Både kurser hvor man henter strøm og kabler skal være dimensjonert for anlegget dere stiller med.

Hvis ikke PA høytalerene er aktive må det være kraftforsterker som er tilpasset anlegget, samt kabler mellom kraftforsterker og PA høytalere.

Mikrofoner/DI boks

(i parantese står forslag til mikrofoner, men andre kan gjerne benyttes så lenge de brukes til sitt formål)

Trommesett:

1 stk stortrommemikk (Shure Beta 52/Sennheiser e902)

1 stk skarprommemikk (Shure SM57)

2 stk overhead mikrofoner(Shure SM94/Sennheiser e614)

Bass:

1 stk DI boks med to utganger. En som man kobler til mikser og en til bassforsterker.

Gitar:

1 stk dynamisk (Shure SM57)

Vokal:

1 stk dynamisk (Shure SM58/Sennheiser e935/945/965)

Mikrofonstativer

- 3 stk små stativer
- 3 stk store stativer
- Det går også med 6 store stativer, hvis man ikke har små tilgjengelig.

Mikrofonkabler

Min 10 stk mikrofonkabler. Gjerne flere. Disse må være sjekket på forhånd at de fungerer.

Multikabel

1 stk multikabel som rekker fra «scene» til mikserbord.

Det vil si at den skal strekkes fra ca midt på scenen til det punkt ute i lokalet hvor mikseren skal stå. Kabelen skal ofte ikke rett ned fra scenen og bort til mikser, men ”skjules” inntil vegg eller lignede.

Skjøteledninger

- Hvis det er et aktivt PA anlegg må det være 2 stikk til høytalerne på hver side av «scenen». En til topp og en til sub på hver side.
- Minimum 2 stikk til mikser.
- Hvis det skal benyttes en kraftforsterker, altså hvis det ikke er aktive PA høytalere, må det være skjøteledning til disse også.
- Det må være skjøteledninger til gitar og bassforsterkere. Hvis gitaristene evt. Har med seg et gitarbrett, må det være skjøteledninger til dette også.

Hvis det er flere i bandet dere har booket, må man ta hensyn til at utstyret. Supplere opp. Feks hvis det er to gitarister i bandet, så må det være en ekstra gitarforsterker, en ekstra Shure SM57, et ekstra mikrofonstativ og strøm til gitar forsterker.

Produsent

Til dette fagfeltet trenger vi et rom med pulter og stoler nok til at de kan sitte en elev på en maskin eller en maskin på to elever kan sitte to og to ved samme pult. Det vil være en stasjon. Det må være skjøteledninger slik at alle stasjonene har min 1 stikk hver. Maskinene må være koblet på trådløsnett eller på vanlig fast linje.

Entreprenørskap

Til dette fagfeltet trenger vi et rom med pulter og stoler nok til at de kan sitte en elev på en maskin eller en maskin på to elever kan sitte to og to ved samme pult. Det vil være en stasjon. Det må være skjøteledninger slik at alle stasjonene har min 1 stikk hver. Maskinene må være koblet på trådløsnett eller på vanlig fast linje.

Merk at entreprenørskap kommer inn under samme helg som sceneteknikk.

Hvis dere er usikker på om dere har nok eller om utstyret kan benyttes så ring gjerne på.

Prosjektleder
Stig-Rune Holien
Tlf: 75650282 / 95188243